

Laatija: Sh. A. Hassinen
Hyväksyjä: Ylii. P. Mäntylä
Oyl. T. Rissanen

SEPELVALTIMOIDEN VARJOAINEKUVAUS JA PALLOLAAJENNUSHOITO

Olet tulossa sepelvaltimoiden varjoainekuvaukseen, koska sinulla on todettu sepelvaltimotautiin viittaavia oireita kuten rasisurintakipua, hengenahdistusta tai sepelvaltimotaudin mahdollisuus halutaan muusta syystä pois sulkea kuten sydämen vajaatoiminnan mahdollisena aiheuttajana.

Sepelvaltimot ovat sydämen pinnalla kulkevia verisuonia, jotka huolehtivat sydänlihaksen verenkierrosta. Sepelvaltimoiden varjoainekuvauksella on röntgentutkimus, jolla saadaan selville sepelvaltimoiden ahtaumat. Sepelvaltimoiden ahtaantuessa sydänlihas kärsii hapenpuutteesta ja se ilmenee mm. rintakipuna rasisurintakivussa.

Tutkimus tehdään paikallispuudutuksessa ranne- tai nivusvaltimon kautta. Läpivalaisua apuna käyttäen ohut katetri ujitetaan valtimoa pitkin aorttaan sepelvaltimon aukolle, josta varjoainetta ruiskutetaan. Tällöin saadaan selville mahdolliset sepelvaltimoahtaumat, niiden paikat ja vaikeusaste. Tutkimuksen jälkeen rannevaltimon päälle asetetaan paineside. Nivusvaltimoon asetetaan sulkulaite tai pistopaikan päälle painolaite. Tällöin vuodelepoaika on keskimäärin 1-2 tuntia. Seuranta aika tutkimuksen jälkeen on 2-4 tuntia, pallolaajennuksen jälkeenkin 4 tuntia.

Tutkimuksen perusteella valitaan paras hoitomuoto: lääkehoito tai sen ohella pallolaajennushoito tai ohitusleikkaushoito. Kotiin pääset yleensä tutkimuspäivänä.

Toimenpiteisiin liittyvät riskit:

Sepelvaltimoiden varjoainekuvaukseen ja pallolaajennustoimenpiteeseen liittyy komplikaatioiden mahdollisuus, tosin vakavat komplikaatiot ovat harvinaisia. Komplikaatioiden riski on sitä suurempi, mitä vaikeampi potilaan sydänsairaus on. Päivystystoimenpiteissä komplikaatioiden riski on myös suurempi kuin tavallisissa suunnitellusti päiväsaikaan tehdyissä toimenpiteissä. Riskin arvio tehdään potilaskohtaisesti sydänsairauden aiheuttaman vaaran ja tutkimuksessa saatavan hyödyn mukaan.

Tärkeimpiä mahdollisia ongelmia ovat:

- pistopaikan verenpurkauma ja/tai suonon pullistuma, voi vaatia leikkaushoidon (riski alle 2 %)
- pistopaikan infektio
- ohimenevä munuaisten vajaatoiminta tai allerginen reaktio varjoaineen käytön seurauksena (riski alle 1 %)
- aivoverenkiertohäiriöt (riski alle 0,5%)
- sydäninfarkti (riski alle 1 %)

(Lähde; Levine GN et al, Ann Intern Med 2003;139:123)

Tutkimusta odottaessa on hyvä huolehtia ihon kunnossa pysymisestä ja hoidattaa hampaat kunnallisella tai yksityisellä hammaslääkärillä. Hampaiston huonokunto on infektioriski. Hoidonvaraaja Sydäntoimenpideyksiköstä ottaa vielä yhteyttä tutkimusaikaa sopiessaan. Voit tiedustella tutkimuksesta Hoidonvaraajalta maanantaista torstaihin kello 8.00- 11.00 puhelinnumero: 013-3302113.

Tervetuloa tutkimukseen!